

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
24 iulie 2019

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ȘI LITERATURA
MAGHIARĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ ȘI METODICA PREDĂRII ACESTORA
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA MAGHIARĂ MATERNĂ)**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba română (10 puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Timpul ni-l iroseam în joacă aproape neîntreruptă. Cugetul nostru își învăța imperativele de la păsări și flori, astfel că datoria noastră era numai aceea de a crește. Uneori puteam să fim, totuși, și folositori gospodăriilor, cel puțin pe la margini. Cădea asupra noastră sarcina de a ne duce după-amiaza cu găștele, la pășune, «sub arini», un loc în partea mai de sus a satului, între iaz și răzoare. Locul era pe-atunci cuprins de arini stingheri și de pajiște.[...]

Din când în când, unul dintre noi trebuia să se ridice să controleze dacă găștele n-au trecut râul pe pășunea vitelor. De altfel, pentruastă treabă, în primul rând, eram puși de pază. În mijlocul cercului nostru, după-amiezile deveneau parcă mai lungi, după cum erau jocurile și poveștile.

(Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Scrieți câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *folositori*, *să controleze*. **4 puncte**
2. Indicați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența următoare: *Locul era pe-atunci cuprins de arini stingheri și de pajiște*. **4 puncte**
3. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate din fragmentul: *Din când în când, unul dintre noi trebuia să se ridice să controleze dacă găștele n-au trecut râul pe pășunea vitelor*. **2 puncte**

B. Literatura română și universală pentru copii (10 puncte)

Redactați un eseu de aproximativ o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *povestire*.

În realizarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *povestire*;
- precizarea unei trăsături a *povestirii*, existentă în textul literar inclus în programa de examen;
- prezentarea detaliată a unei trăsături a *povestirii*, valorificând opera literară selectată;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar ales.

Notă: Pentru **conținutul** eseului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **3 puncte** (organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare – 1 punct; ortografie punctuație – 1 punct; respectarea limitei de spațiu – 1 punct).

C. Limba și literatura maghiară maternă (20 de puncte)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszoljon a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldja meg a feladatokat!

A tisztás szélén egy kerek képű Úritök vigyorgott. Nagyon tehetséges volt éppen a műfajban. Istenien tudott vigyorgni. Persze ez nem túlságosan lényeges. Mivelhogy a tisztáson éppen a Kecse reggelizett. Ő sem túl lényeges, de róla akarok mesélni. A mese kezdetén, tehát most, egyidőben a nem túl lényeges Úritök mesteri vigyorgásával, a Kecse azt mondta:

– Mek-mek. [...]

A Ló megállt a tisztás szélén, és jó hangosan azt mondta:

Probă scrisă la limba și literatura română și universală pentru copii, limba și literatura maghiară maternă, matematică și metodică predării acestora (învățământ primar în limba maghiară maternă)

Model

– Nyihaha.

A Kecske fölkapta a fejét, egy darabig bámult a Lóra, mint borjú az új kapura. Aztán olyan nemtudomformán széttárta a két első lábát, jelezvén, hogy ebből a nyihahából egy kukkot sem ért.

– Mek-mek – majd kis gondolkozás után még hozzátette –, mek.

A Ló megrántotta a vállát, egyúttal a fejét is rázta, s azt mondta:

– Nyihaha.

Ami jelenthette azt is, hogy „nem értem”, de esetleg azt is, hogy „jó napot”. Nem tudom. Sajnos, nem tudok lóul. Nagyobb baj, hogy a Kecske sem tudott. Közelebb léptek egymáshoz.

– Nyihaha, nyihaha – magyarázta a Ló.

– Mek-mek – próbálkozott a Kecske. Jó lassan, tagoltan mondta, hátha így megérti a Ló.

De nem értette. [...]

Már-már úgy tűnt, sohasem vergődnek zöldágra. Ekkor az Úritök észrevette a Nyulat, és kiáltozni kezdett neki. Úritökül. Erre az időre még a vigyorgást is abbahagyta.

A Nyúl, tekintve, hogy a legműveltebb állatok közé tartozott az erdőben (lám, úritökül is tudott), azon nyomban megértette, miről van szó, és méltóságteljes léptekkel közelebb jött. Legszívesebben futott volna, de hát ilyen nagy tudású állathoz, ugye, nem illik az ugrifüles futkározás.

– Na, csak mondjátok – mondta –, szerencsére én minden nyelven beszélek.

Ebbe a mondatba kicsit belepirult, mert az az igazság, hogy őzül éppen hogy csak makogott valamit, és sárgarigóul meg pacsirtául nem tudott egy kukkot sem.

De azért rendes kis állat volt, legalább elpirult, ha hazudott.

A Ló meg a Kecske nagyon megörült neki.

– Nyihaha – mondta a Ló.

– Mik-mek? Mik-mek? – kérdezte izgatottan a Nyulat a Kecske.

– Azt mondja, hogy mek-mek – tolmácsolta a Nyúl.

A Kecske arca földerült, és boldogan mondta:

– Mek-mek, mek-mek.

– Nyiha? Nyiha? – kérdezte most a Ló.

A Nyúl fordított.

– Azt mondja a Kecske, hogy nyihaha – világosította fel a Lovat.

A Ló meg a Kecske összenevettek, és barátságosan lapogatták egymás lapockáját. Ezt a Kecske unta meg előbb. Karon fogta a Lovat, odaballagtak az Úritökhöz, és megették.

„Vajon jól fordítottam?” – tűnődött a Nyúl, és a homlokát ráncolta.

(Lázár Ervin: A nyúl mint tolmács)

1. Mi okozott zavart a kecske és a ló beszélgetésében? **2 pont**
2. Értelmezze a szöveg csattanóját! („Vajon jól fordítottam?” – tűnődött a Nyúl, és a homlokát ráncolta). **3 pont**
3. Mutassa be 10–15 mondatban a műköltészeti mese legalább 5 műfaji sajátosságát! **5 pont**
4. Képezzen egy-egy melléknevet a következő szavakból!
mese, ránc **2 pont**
5. Alkosson mondatot, melyben a ugrifüles szó legyen
a. melléknév; b. főnév! **2 pont**
6. Alkosson egy-egy mondatot a nyelv szó két jelentésével! **2 pont**
7. Bővítse a Vajon jól fordítottam? mondatot
a. tárggyal; b. határozóval! **2 pont**
8. Milyen nyelven beszél/tud Nyúl? Írja ki a helyes mondatok betűjelét a vizsgalapra!
a. Tud lóul. b. Tudja a lót. c. Beszél lóul. d. Beszéli a lovat. **2 pont**

D. Matematică (20 de puncte)

1. Adott a 147 – es természetes szám.

a) Állapítsd meg az adott szám megközelítő százaz értékét. **2 pont**

b) Határozd meg az összes olyan $\overline{ab}$ és $\overline{ac}$ alakú számot, ahol az a, b és c különböző számjegyek, és amelyekre igaz a következő egyenlőség: $\overline{ab} + \overline{ac} = 147$! **4 pont**

c) Egy x természetes szám valamint ennek felének és negyedének az összege 147. Számítsd ki az x természetes számot! **4 pont**

2. Egy MNPQ négyzet átlói az O pontban metszik egymást és $MO=4\sqrt{2}cm$.

Az O pontból merőlegest húzunk az NP oldalra, melynek talppontja az R pont.

a) Igazold, hogy $MN=8cm$.

2 pont

b) Számítsd ki az MNRO négyszög területét!

4 pont

c) Bizonyítsd be, hogy RO felezőmerőleges a QM szakaszra!

4 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii române (10 puncte)

Competența specifică *Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare* face parte din Programă școlară pentru clasa a II-a, *Comunicare în limba română pentru școlile și secțiile cu predare în limba germană*, aprobată prin OMEN nr. 3418/2013.

a) Pornind de la competența specifică dată, scrieți un exemplu de activitate de învățare pentru o lecție de predare-învățare.

4 puncte

b) Exemplificați modul de utilizare a metodei dramatizării în vederea realizării competenței specifice date, prin valorificarea exemplului de activitate de învățare de la subpunctul a).

6 puncte

B. Metodica predării limbii și literaturii maghiare materne (10 puncte)

Szerkesszen 3 feladatos munkalapot Lázár Ervin: *A nyúl mint tolmács* című meséjét feldolgozó órához. Figyeljen a következő szempontokra:

- a témához való igazodás
- a feladatok logikus sorrendje, a fokozatosság elvének betartása
- kreativitás
- nyelvhelyesség, helyesírás

C. Metodica predării matematicii (10 puncte)

Elemesse 1-2 oldalnyi szövegben a kooperatív tanulás szerepét, motiválva a tanulókat a hatékony tanulásra a matematika órák keretén belül 3. – 4. osztályban, figyelembe véve a következőket:

- magyarázza meg a kooperatív tanulás jellegzetességeit
- érveljen saját véleménye szerint a kooperatív tanulás fontosságáról a matematika órák keretén belül a 3. – 4. osztályban
- röviden mutassa be a kooperatív tanulás formatív szerepét a matematika órákon, 3. – 4. osztályban
- jelöljön meg két lecketípust a matematika órák keretén, melyeken sikeresen használható a kooperatív tanulás a 3. – 4. osztályban.

Megjegyzés: Értékelendő az alkotott szöveg helyessége és összefüggése (1 pont) valamint a megfogalmazott szöveg illeszkedése a meghatározott terjedelemben (1 pont).